

Koliko vrijede - moje vrijeme, moje znanje, moje iskustvo i moji talenti?

Sinoć mi je jedna kolegica poslala upit da joj, za jedno znanstveno istraživanje koje radi, pošaljem odgovore na pitanja o tome koliko je važno samopouzdanje u privatnom poduzetništvu i poslu kojim se čovjek bavi. Potakla me na taj način da malo propitam samu sebe o tome, posebno jer radim u struci koju, realno ama baš nitko ne cijeni

Novinari i urednici, posebno u sferi (lifestyle) novinarstva u kojoj radim, po mišljenju mnogih, skoro su beskorisna ekipa; ekipa koja možda nešto malo tu i tamo piskara, hoda po eventima, ide besplatno na press putovanja... Čemu sve to zapravo služi – svi ovi portali i mediji koji objavljaju pričice o lijepim stvarima u životu? Koliko težak može biti takav posao?! Najtužnije je to što niti kolege jedni druge ne cijene pa u našoj branši nema puno potpore, već, iako znamo koliko, kako i što radimo, s užitkom ćemo oplesti po onome drugome da radi loše/manje/bezvrijedno. Umanjivanje drugoga radi uzvisivanja sebe u mnogim je sferama hrvatske realnosti jedan od omiljenih hobija.

Često slušam ovakve komentare - "Zoro, ti imaš divan posao, bez stresa, sama si svoja šefica, možeš doći na posao kad želiš, otići kad želiš..." Mada to naoko izgleda kao prekrasan komentar, vrlo često (ovisno o tonu i gestama), mogu iščitati lagano ruganje i podcjenjivanje i mene i moje profesije. Nakon 10 godina u privatnom medijskom poduzetništvu, na takve komentare više ne znam što bih rekla. Živim u zemlji u kojoj svatko misli da je njegov posao najvažniji, ključan za opstanak, da su svi drugi manje važni, manje obrazovani i da je sve, baš sve jako lako raditi.

Nekoć sam se imala potrebu opravdavati kada bih čula ovakve komentare, došlo bi mi da u sekundi planem i iz sebe izlijem, baz i jednog udaha, – "Divan posao bez stresa? Znaš li ti što znači godinama, iz dana u dan objavljivati nekoliko tekstova dnevno, neprestano iznova osmišljavati teme, pokušavati analizirati što ljudi zanima, što je ljudima važno? Kreirati koncept medija u kojem ćeš zadovoljavati oglašivače i njihove potrebe, dok istovremeno pokušavaš držati zanimanje čitatelja i kreativnu razinu cijelog koncepta, podupirati žensko stvaranje i objavljivati zanimljive priče... Znaš li što znači, na dnevnoj bazi raditi s hrpom suradnika (koji svi imaju svoje karaktere i mušice), pronalaziti oglašivače, poslovne partnere, odradivati nekoliko sastanaka dnevno... Hodati po eventima na kojima ti je od 100 ljudi drago i simpatično možda

njih troje, a sve ostalo je isprazno časkanje i činjenica da si tamo samo i isključivo da - odradiš posao. Znaš li što znači lektorirati dnevno hrpu tekstova da sve bude stilski i jezično u redu kako se ne bi našla hrpa bezobraznika koji će te zajebavati za svaki upitnik ili disleksično napisano slovo... Iščitavati tekstove dok ti se ne zavrти u glavi i dok te toliko peku mišići na leđima da imaš osjećaj da ćeš pasti u nesvijest... Znaš li što znači od rada na računalu tolike sate u danu imati očni tlak, upalu karpalnog kanala, golferski lakat, kronične probleme s kukovima od sjedenja... Znaš li što znači nakon svega toga, sve te iste materijale postavljati po društvenim mrežama - dizati na Instagram, Facebook, Instastories... Znaš li što znači dnevno, u isto vrijeme dok radiš sve ovo, komunicirati s desecima ljudi preko maila i dogovarati teme, sastanke... Znaš li što znači, uza sve to, pokušavati čuvati svoju vlastitu kreativnost pa naći vremena za recenziranje, fotografiranje i autorske teme, pisanje knjige... Znaš li koliko je teško iz dana u dan komunicirati s nezadovoljnim čitateljicama koje nisu opet ništa dobile na nagradnoj igri pa im objašnjavati da eto, ništa nije namješteno, nego već godinama imamo jedan od najnaprednijih programskih sustava za izbor dobitnika, ali se ipak ponekad dogodi da taj sustav dva puta zaredom odabere istu osobu... Eto, draga, moja, tako izgleda moj posao, za koji svi misle da je jako glamurozan da je užasno plitak i da ga može obavljati baš svatko..."

Je li nečiji posao u ministarstvu važniji? Je li konobarenje lak posao? Jesu li liječnici nadrkani poluignoranti koji samo svršavaju na svoju titulu "Dr."? Jesu li veterinari vesela ekipica koja pikne dva psa dnevno i nekoj slatkoj mačkici namažu oko antibiotskom mašću? Jel' vodoinstalater neka seljačina koja ti dolazak naplati 300 kn pa ti cijev nakon toga opet curi? Jesu li pisci nadrogirani boemi, a psihijatri šarlatani? Jesu li PR stručnjaci naporni prodavači magle?

Ne znam, ima nas svakakvih. Svuda, u svakoj branši - lijenih, uhljebljenih, blefera, pozera, ali i marljivih, požrtvovnih, ambicioznih, s velikim talentima, ambicijama, željama... Padati u zamku klišeja je nešto najopasnije i najstrašnije. A prilaziti drugome s pozicije višega, društveno važnijega je potencijalno velika zamka za nas same.

Nekoć sam, dakle, mlada i naivna – opravdavala svoj posao, a kroz to sam opravdavala i sebe. Objasnjavaš sam ljudima sve o svom obrazovanju, magisterijima, usavršavanjima, jezicima koje znam, knjigama koje sam pročitala... Željela sam da me poštaju. Drugi. Onda sam prestala. Znate zašto? Jer imati poštovanje drugih ponekad nije rezultat realnosti. Postoje ljudi koji se super "izbrendiraju" pa ih drugi poštaju, iako tu nema nekog temelja za poštovanje. Ja sam se prestala opravdavati jer sam napokon izgradila istinsko samopouzdanje. Ono je došlo s godinama i iskustvom, s vjerom u sebe i realnim rezultatima rada. I tu dolazimo na početak teksta – na pitanje koje mi je postavila kolegica za svoje istraživanje – zašto je važno samopouzdanje. Važno je zbog mira sa sobom i samopoštovanja, a tek posljedično, radi sigurnosti u djelovanju koje iz svega toga proizlazi.

Na početku, nakon fakulteta, mislila sam da ga imam – pobrkala sam odlučnost, energičnost i ambiciju sa samopouzdanjem. Ali odlučnost i ambicija su samo jedan aspekt samopouzdanja. Onaj važniji aspekt su – mir i maksimalna vjera u sebe, svoje znanje i talente. Svakodnevno i dalje slušam istu pjesmu – "ti imaš lak posao" ili (verzija iza leđa, dovoljno glasna da je čujete) – "ma ona ti ništa naročito ne radi, sve ti je to bezveze...". Na to više nemam apsolutno nikakvog nagona odgovoriti. Umjesto mene i moje ekipe govore moja (naša) djela. Kada imate firmu koja posluje uspješno 10 godina, bez dugovanja, sa stalnim rastom, s velikim brojem zadovoljnih čitatelja..., kada iza sebe imate još i niz prekrasnih projekata sa strane, uspješnu knjigu koju ste izdali, nove ideje u planu, a neke već i u realizaciji, onda – kada vas netko prca na ovaj jeftin način "kako imaš divan/lak/beskoristan posao/koji svatko može raditi" – samo se nasmiješ i odeš dalje.

Sljedeći puta, ako bilo tko ima potrebu reći mi kako imam "divan posao", a da pritom pod "divan" ne misli doista divan, već "lagan" te da ga može raditi svatko, neka se radije okreće na peti i poradi na vlastitoj pristojnosti.